

ővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.71/2013/14.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év június 18. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A társtettesként elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt **I.r. vádlott és társa** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2013. július 10. napján kihirdetett Kb.II.40/2012/9. számú ítéletét **megváltoztatja.**

I.r. és II.r. vádlottakat az ellenük szolgálatban kötelességszegés vétsége (Btk.348.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól **felmenti.**

Az eljárás során felmerült 14.370,- (tizennégyezer-háromszázhetven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amelyet a katonai ügyész és a védő a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

Indokolás:

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2013. július 10. napján kihirdetett Kb.II.40/2012/9. számú ítéletével **I., és II.r. vádlottakat** bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző társtettesként elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségében, ezért őket 60-60 napi tétel, napi tételenként 1.000-1.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Engedélyezte a vádlottaknak a pénzbüntetések részletekben történő megfizetését, és rendelkezett a pénzbüntetés, illetve valamelyik részének meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. A vádlottakat egyetemlegesen kötelezte a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész három napi gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd törvényes határidőn belül fellebbezést jelentett be a vádlottak terhére büntetésük súlyosítása, velük szemben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása érdekében. Ezzel együtt indítványozta a

vádlottak előzetes bírósági mentesítését. Fellebbezése szerint az elsőfokú bíróság ítélete eltúlzottan enyhe, nem áll arányban a vádlottak terhére rótt bűncselekmények tárgyi súlyával, illetve érvelése szerint a vádlottak anyagi helyzetére figyelemmel különösen megterhelő a kiszabott pénzbüntetés esetleges megfizetése még a részletfizetési kedvezménnyel együtt is.

A vádlottak és védőjük három napi gondolkodási időt tartottak fenn nyilatkozatuk bejelentésére, majd a vádlottak az ítélet kézbesítését követően fellebbezést jelentettek be felmentésük érdekében. A védő előterjesztette észrevételeit, mely szerint az eljárás nem tárt fel olyan bizonyítékokat, amely alapján a vádlottak szándékos elkövetésére lehetne következtetni. Álláspontja szerint a vádlottak terhére rótt bűncselekmény tipikusan gondatlan elkövetési magatartás, amely miatt terükre nem róható a szolgálatban kötelességszegés vétsége. Utalt továbbá a kialakult bírói gyakorlatra, mely szerint a szolgálatra vonatkozó szabályok megszegése csak akkor minősül bűncselekménynek, ha az azonos sérelmet okoz, mint a törvényben írt egyéb elkövetési magatartások. Ezért elsődlegesen védenői bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta. Másodlagosan az ítélet felderítetlenségére hivatkozott, mivel álláspontja szerint nem lehet megállapítani az ellentmondásos bizonyítékokra figyelemmel, hogy miként történt a rendőri intézkedés, mivel az utóellenőrzés során megállított román személy meghallgatása nem volt szabályszerű. Hivatkozott továbbá arra is, hogy kétséget kizáróan az sem volt megállapítható, hogy melyik vádlott volt a járőrvezető, kit terhelte az intézkedési kötelezettség, ezért másodlagosan védenői bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta. Figyelemmel az eltelt időre, védenői büntetésének súlyosítása érdekében előterjesztett ügyészi fellebbezést alaptalannak találta.

II.r. vádlott előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását, melyben felmentésére irányuló fellebbezését továbbra is fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mivel nem vette figyelembe védekezésüket, illetve azt a tényt, hogy a román személy meghallgatása nem volt szabályszerű. Véleménye szerint a tényállás akkor lett volna felderítve, ha nevezett román állampolgárt tanúként kihallgatta volna a bíróság, és vallomása összevethető lett volna védekezésükkel. Kifejtette, hogy a vádban írt cselekmény nem alkalmas bűncselekmény megállapítására, ezzel összefüggésben hivatkozott a védője azon álláspontjára, hogy nincs olyan bizonyíték, amely szándékos elkövetésre utalna, illetve, hogy a bírói gyakorlat szerint csak olyan magatartással lehet elkövetni a szolgálatban kötelességszegést, amely azonos sérelmet okoz, mint a szolgálatban történő elalvás, szeszes ital fogyasztás, rendeltetési hely elhagyása. Az előzőek alapján elsősorban bűncselekmény, másodlagosan bizonyítékok hiányában történő felmentését indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.904/2013/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére, és nem tévedett, amikor a cselekmény elbíráláskor hatályos

büntető jogszabályokat alkalmazva kimondta bűnösségüket szolgálatban kötelességszegés vétségében. Nem értett egyet azonban azzal, hogy a vádlottakat társtettesként marasztalta az elsőfokú bíróság, mivel mulasztásukkal önállóan valószínűsítették meg a szolgálatban kötelességszegés vétségét. Indítványozta ezért a társtettesekre való utalás mellőzését. A kiszabott büntetéssel kapcsolatban indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az eltúlzottan enyhe pénzbüntetésnél súlyosabb pénzbüntetést szabjon ki a vádlottakkal szemben, a pénzbüntetés napi tétel számának felemelésével. Indítványozta, hogy a vádlottakat külön-külön kötelezze a bűnügyi költség megfizetésére, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen I.r. vádlott fellebbezését továbbra is fenntartva felmentését indítványozta, mivel álláspontja szerint bűncselekményt nem követett el.

II.r. vádlott beadványában foglaltakat fenntartva indítványozta bűncselekmény hiányában történő felmentését.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján mindkét vádlott tekintetében teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A vádlottak az eljárás során éltek mentességi jogukkal, nem tettek vallomást, majd a tárgyalási szakban csatolták írásbeli vallomásukat, melyben érdemi védekezést terjesztettek elő. E vallomásokat az elsőfokú bíróság felolvasással a bizonyítás részévé tette. Kihallgatta az ügy tanúit, a vádlottak intézkedését ellenőrző rendőröket, és a bizonyítékokat értékelve állapította meg ítéletének tényállását. Indokolási kötelezettségének eleget tett.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel II.r. vádlott személyi körülményeiben bekövetkezett változás rögzítésével szorul kiegészítésre II.r. vádlott által tett nyilatkozat alapján. E szerint jelenleg az ... Rendőrkapitányság állományában teljesít szolgálatot, és időközben további gyermeke született, akinek eltartásáról gondoskodik. Az ekként kiegészített ítélet már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A vádlottak felmentésre érdekében előterjesztett fellebbezést a másodfokú bíróság alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján a vádlottak bűnösségét megállapította a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében. Azt rőta a vádlottak terhére, hogy járőr szolgálatuk során, bár un. „Tispol European Seatbelt” elnevezésű fokozott európai közlekedés rendészeti ellenőrzés végrehajtásában vettek részt, nem alkalmaztak alkoholt szondát az ellenőrzésük alá vont román állampolgárral szemben, illetve nem ellenőrizték a

shengeni információs rendszerben. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontját e körben ítéletének 4. oldal utolsó és 5. oldal 5. bekezdéseiben fejtette ki. 5. oldal 3. bekezdésében azt rögzítette, hogy mivel a vádlottak azt kockáztatták, hogy akár egy ittas vezetőt engednek tovább közlekedni, vagy egy körözött személy elfogását mulasztják el, szabályszegésük súlyosnak tekintendő.

A másodfokú bíróság az elsőfokú katonai tanács jogi okfejtésével nem értett egyet.

A Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségét az követi el, aki őr-, ügyeleti, vagy egyéb készenléti szolgálatában elalszik, szeszest italt, illetve kábítószerrel, vagy kábítószernek nem minősülő kábító anyagot, vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlottak magatartásukkal megszegték a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 25. § (1) bekezdésében, valamint a ... Rendőrkapitányság vezetőjének 04030/1059-2/2012. számú intézkedésében foglalt rendelkezéseket, amikor az ellenőrzés alá vont személyt az információs rendszerben nem ellenőrizték, és vele szemben alkohol szondát nem alkalmaztak. Az elsőfokú bíróság azonban elmulasztotta annak vizsgálatát, hogy a vádlottak e szolgálati kötelességszegése megghiúsította-e az általuk ellátott járőrszolgálat rendeltetését, az azonos súlyúnak tekinthető-e, mint a szolgálatban kötelességszegés nevesített elkövetési magatartásai, a szolgálatban történő elalvás, tudatmódosító szer fogyasztás, vagy a rendeltetési hely elhagyása.

A vádlottak és védőjük helyesen hivatkoznak a BH.1995/448., illetve BH.2002/133. számon közzétett eseti döntéseire. E szerint a szolgálatra vonatkozó szabályok „más módon történő megszegése” megállapításához annak vizsgálata szükséges, hogy az alapeset törvényi tényállásában nevesítve megjelölt három elkövetési magatartással legalább azonos súlyú, a szolgálatra nézve azonos mértékű jogsérelmet előidéző magatartás megvalósult-e. Akkor valósítja meg a szolgálatban kötelességszegés vétségét szolgálatra vonatkozó szabályok más módom történő megszegése, ha az megghiúsítja a szolgálat rendeltetését.

Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy a vádlottak ellenőrizték az általuk megállított gépjárművet, a tanúk vallomása szerint ez legalább öt percig tartott. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az a körülmény, hogy nem tettek mindenben eleget az ellenőrzés során rájuk háruló kötelezettségeknek, az általuk ellátott szolgálat alaprendeltetését nem hiúsította meg, az szabályellenesnek és szakszerűtlennek tekinthető, azonban a szolgálati bűncselekmény megállapítására nem alkalmas. (BH.2002/133) Megállapítható, hogy a vádlottak kötelességük egy részének eleget tettek, ezért bűncselekmény a terhükre nem róható, cselekményük fegyelemsértés megállapítására alkalmas és nem ütközik a Btk. 438. § (1) bekezdésében írt szolgálatban kötelességszegés vétségébe. A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy bűnösségük megállapítása esetén marasztalásuk önálló tettesként

történhetett volna, a fellebbviteli főügyészség helyesen hivatkozik arra, hogy a szolgálatukra vonatkozó kötelezettségek őket személyenként terhelték.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottakat az ellenük szolgálatban kötelességzegés vétsége miatt emelt vád alól (1978. évi IV. törvény 348. § (1) bekezdése) a Be. 6. § (3) bekezdés a./ pontjára figyelemmel - bűncselekmény hiányában - a Be. 331. § (1) bekezdése alapján felmentette.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 372. § (1) bekezdésén, a fellebbezési jog a Be. 386. § (1) bekezdés c./ pontján alapszik.

Budapest, 2014. június 18.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. szavazó bíró